

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ

ԻԿԱՅՈՒՐԴ ՓՈԽՄԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Մխիթար Այրիվանեցին, Սիւնեաց Ստեփանոս Եպիսկոպոսին նուիրուած կենսագրութեան մէջ, կը խօսի նաեւ անոր քրոջ՝ Սահակդուխտի մասին։ Սա արարաւոր բազմաւոր և մեղեդիա և կցուրդածնընդեան և փոխմանն, յորոց մի է Սրբուհի Մարիամն (Գարեգին Արքեպս. Յովսէփեանց, Մխիթար Այրիվանեցի, Նորադիւս Արձանագրութիւն և Երկեր, Երուսաղէմ, 1931, էջ 19)։

Երնդեան կցուրդը, Սահակդուխտ ծայրանունով, 1951ին հրատարակեցինք Հասկի մէջ, վերցնելով Ս. Յ. Թիւ 1741 ձեռագրէն։

Նկատի առնելով Այրիվանեցիի հաղորդումը, թէ փոխման կցուրդ ալ գրած է Սահակդուխտ Սիւնեցին, վերայիշեալ ձեռագրին, ինչպէս նաեւ Ս. Յ. Թիւ 2431 կացրդարանին մէջ գտանք այդպիսի գրութիւն մը, զոր կը ներկայացնենք ստորեւ։

Բնագիրը առած ենք թիւ 2431 (= Ա) ձեռագրէն, և համեմատած թիւ 1741 (= Բ) կացրդարանի պարունակածին հետ, որ մանրտարբերութիւններ միայն ունի, երկուքն ալ խաղաղուած են ճոխ կերպով։

Այսաւր բազմութիւնք առաքելոց և սուրբ կուսանացն ժողովեալք ի միութիւն, կոչեցեալք ի Հոգոյն ը Սըբրոյ ի փոխումըն ը կուսին ը Մարիամու Առաքելածածնին, ազնւոյն ունեւոր զալըստեան Որդոյն Աստուծոյ։

Եկեալ արարչին⁽¹⁾ լուսեղէն կառուքան. մարմնական ը դասիւք առ ը կոյսն և մայրն և բնակարան Հոգոյն ը Սըբրոյն⁽²⁾։

Այսաւր տեսեալ⁽³⁾ ըզսուրբ ը կոյսն ամպեղէն⁽⁴⁾ կառուք համարածեալ ի յերկինս, մըտանելով ի յառաքաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն։

Իսկ բազմութիւնք հոգեղինաց զըւարթնոցն աղաղակէին⁽⁵⁾ ասելով. Աւրհնեալ ևս ամէնաւրհնեալդ⁽⁶⁾ ի կանայս, որ ես բարեխաւս վասն աշխարհի առ որդիտ քո միածին։

Վասնորոյ և մեք բազմութիւնք⁽⁷⁾ հաւատացելոց առ քեզ ապաւինիմք, տիրուհի և մայր մարմնացելոյ Բանին, առ որդիտ քո և Աստուծ ը մեր անդադար բարեխաւսեալ⁽⁸⁾ վասն անձանց մերոց⁽⁹⁾։

Դիակի ի է որ այս կացուրդին մէջ գործածուած կարգ մը բառեր և տառեր ներ կը գտնուին Մովսէս Քերթոզի գրած Վերափոխման Տօնին առաջին օրուան Օրհնութեան շարականին մէջ։

Ն. ԱՐՔ. ԵՈՎԱԿԱՆ

(¹) Բ, արարչին

(²) Բ, Սըբրոյ

(³) Ա, ա

(⁴) Բ, ամբեղէն

(⁵) Ա, աղապակէին

(⁶) Ա, ամենաւրհնեալդ

(⁷) Ա, բազմութիւն

(⁸) Ա, բարեխաւսեալ

(⁹) Բը շուսին՝ վասն անձանց մերոց։

